

סבא מת

מחזה קצת מאת נעם גיל

תום ותמי יושבים בביתם ומחכים.

תמי: מה השעה אצלך?

תום: שלוש ורבע.

תום ותמי ממשיכים לחכות.

תמי: אתה מפחד?

תום (נד בראשו): את?

תמי: מודאגת.

תום ותמי ממשיכים לחכות.

עומר נכנס פנימה. הוא מביט על תום ותמי שיושבים היכן שהם יושבים.

תמי: נו...

עומר מוריד את מעילו.

תמי: למה אתה משאיר אותנו במתח?

עומר: אני יכול להוריד את המעיל?

תום: למה את לא נותנת לו להוריד את המעיל?

תמי: אתם צודקים, אני מתנצלת.

עומר מוריד את מעילו.

עומר: עכשיו אני יכול להתפנות ולבשר לכם את הבשורה...

שקט. עומר מביט ממושכות בפניהם של תום ותמי.

עומר: ובכן... סבא שלנו מת.

תמי: סבא מת?

עומר: זה לא מה שאמרתי?

תום: למה חזרת על מה שהוא אמר?

תמי: אני המומה.

תום: ואני לא המום?

עומר: ומה אתי? אני הייתי שם אתו.

שקט.

תום: אני לא מאמין שהוא מת.

עומר: הוא לא היה צעיר.

תום: אבל בנשמה.

עומר: מה בנשמה?

תום: בנשמה הוא היה צעיר.

תמי: אפשר לשאול שאלה?

תום : עומר, היא יכולה לשאול שאלה?

עומר : בוודאי.

תום : בבקשה.

תמי : ממה סבא מת?

תום : עומר.

עומר : תודה, תום. ובכן, סבא מת ממה שהרופאים מכנים "גידול סרטני".

תמי : גידול סרטני?

עומר : גידול סרטני.

תום : אני חייב לבקש ממך לפרט.

עומר : הסרטן הנו מחלה בה תאים קטלניים שמתפתחים בצורה לא מבוקרת, מפריעים לאיבר שעליו השתלטו ולעתים, כמו במקרה של סבא שלנו, מתפשטים ומשתלטים על איברים נוספים בגוף.

תמי : כלומר הנסיבות לא היו טבעיות?

תום : מה יותר טבעי מסרטן?

תמי : זְקָנָה.

עומר : ובכן, תמי... את עלית פה על נקודה חשובה. גידול סרטני אמנם תוקף אנשים בכל הגילאים... ובכל זאת, סבא שלנו, שאותו מאוד אהבנו, לא היה צעיר...

תום : אבל בנשמה.

עומר : הנשמה לא שייכת לעניין.

תמי : תמשיך בבקשה, עומר.

עומר : גידול סרטני בגיל תשעים ואחת, שזה הגיל של סבא שלנו, מסיים חיים לא בדרך הטבעית ביותר ובכל זאת יש דרכים פחות טבעיות.

תום : אני חייב לבקש ממך לפרט.

עומר : תאונת דרכים, לדוגמא.

תום : תאונת דרכים?

עומר: כן, תאונת דרכים אינה דרך טבעית למות.

תום: מה עוד?

עומר: רצח או כל דבר אחר שקשור לאלימות.

תום: אפשר למות מאלימות אבל לא להירצח?

עומר: בוודאי, התאבדות לדוגמא?

תום: אהה...

תמי: סלחו לי שניה. אם אפשר, יש לי שאלה.

עומר: בבקשה.

תמי: אנחנו לא סוטים מהנושא?

תום: אני לא חושב שאנחנו סוטים מהנושא.

עומר: אני מסכים אתך... לשיחה האנושית חוקים משלה.

תום: אתה חייב להדגים את הטענה הזו.

עומר: בוודאי, שיחה רגילה יכולה להתחיל במזג האוויר ודקות ספורות לאחר מכן להתגלגל לעניינים ברומו של עולם.

תום: כמו מה?

עומר: פוליטיקה.

תום: נכון.

עומר: תרבות. חברה. כלכלה. חינוך. איכות סביבה.

תום: האם אתה מרגיש שגם תחום הספורט יכול להיכלל בעניינים שברומו של עולם?

עומר: שאלה פרובוקטיבית.

תמי: אם אפשר שניה לחזור לנושא שהעליתי...

תום: בבקשה.

תמי: אני מרגישה שלסבא שלנו מגיע יותר.

עומר: יש כאן דוגמא חיה לשיחה דינמית שנעה במעגליות וחוזרת לבסיס, למרכז הרעיוני שעומד במרכז המפגש הזה, כלומר לסבא שלנו.

תום: ובכל זאת, אם יורשה לי, אני מרגיש שמה שנעשה פה הוא הפרה גסה של חוקי השיחה.

עומר: בבקשה, פרט.

תום: ובכן, השיחה התקדמה בנתיב שלה עד שבשלב מסוים הועלתה הטענה שהנתיב בו היינו מצויים אינו הנתיב הנכון.

עומר: פתח את הטענה.

תום: ובכן, אני לא חושב שיש נתיב נכון לשיחה. הנתיב הוא הנתיב.

תמי: ואם אני רוצה להעלות נושא חדש?

תום: קודם כל, לא העלית נושא חדש אלא ביקשת להחזיר אותנו לנושא ישן.

תמי: הרגשתי שנושא הסבא המת שלנו לא מוצה.

תום: ובכל זאת...

עומר: אם יורשה לי... אתה מעלה פה טיעונים חזקים. (פונה לתמי) וגם את מעלה טיעונים חזקים. מצד אחד לדיאלוג האנושי חוקים משלו ומצד שני סבא שלנו באמת מת לפני שעות ספורות.

תמי: זה הקונפליקט הנצחי שבין הרגש להגיון.

תום: לא בהכרח.

עומר: אני חייב לבקש ממך לפרט.

תום: גם אני לא מרגיש שמיצינו את הסבא המת שלנו ובכל זאת אני חש שנתתי השיחה היה בסופו של דבר מצטלב עם הנושא שלשמו התכנסנו, כלומר הסבא המת שלנו.

עומר: יש הגיון בדברים שלו.

תמי: אם כך חזרנו לסבא המת שלנו?

תום: את רואה? לשיחה חוקים משלה, אך הם לא חוקים שרירותיים.

תמי: אוקיי.

עומר: ובכן, מה רצית לשאול?

תמי: הגעת מבית החולים אחרי שסבא שלנו מת.

עומר: נכון.

תמי: והוא מת ממה שהרופאים מכנים "גידול סרטני".

עומר: נכון מאוד.

תמי: אוקיי...

שקט. תמי חושבת עמוקות.

תמי: אני הרגשתי מקודם שהיו עוד דברים שהיו צריכים להיאמר, בנוגע לסבא שלנו.

עומר: אפשר להעלות זיכרונות.

תום: האם אפשר באמת להעלות זיכרונות?

עומר: מצטער, אבל אני אהיה חייב לבקש ממך לפרט בנושא.

תום: ובכן, תמיד זכרתי שבגיל שש סבא שלנו לקח אותי לבית הספר. אני תמיד זכרתי את סבא בבית הספר מלווה אותי ביום הראשון ללימודים.

עומר: אוקיי.

תום: ככל שהשנים עברו התחילו לעלות אצלי מחשבות כפירה.

עומר: כגון?

תום: האם זה באמת סבא שלי שליווה אותי לבית הספר? האם זה באמת היה בית הספר? האם באמת הייתי בן שש?

עומר: אפשר לנחש את התשובה?

תום: בוודאי.

עומר: התשובה טמונה בשאלה?

תום: בדיוק!!

תמי: אני מצטערת אבל שוב אנחנו סוטים. אני חייבת לדרוש לשוב לנושא שלשמו התכנסו.

עומר: את חייבת לפרט.

תמי: הסבא המת שלנו.

תום : האם זה באמת הנושא שלשמו התכנסנו?

עומר : להדגים בבקשה.

תום : האם סבא שלנו באמת מת? האם היה לנו סבא? ואם היה, האם זה היה אותו סבא?

תמי : אתה שוב מדבר על נושאים שברומו של עולם.

תום : ובכל זאת.

עומר : אתה חייב לפרט.

תום : ובכן...

תמי : בוודאי שהיה לנו סבא, אותו סבא. בגללו אנחנו פה.

תום : למה אנחנו באמת פה?

תמי : שוב, אתה מדבר על נושאים שברומו של עולם.

עומר : נכון, ובכל זאת אני אהיה חייב לדרוש ממנו לפרט.

תום : אוקיי... הגענו לפה בדרך לא דרך, איש ואישה נפגשים, מתנים אהבה...

עומר : שוכבים.

תום : ...ילד או ילדה יוצאים לעולם, הילד או הילדה גדלים ומתנים גם הם אהבה...

עומר : שוכבים.

תום : נולד ילד, נכד לסבא...

תמי : ובכל זאת, אנחנו סוטים.

עומר : אנחנו סוטים?

תום : הסבא הוא המקור, הוא ההתחלה, הוא הסיבה שאנחנו פה, ועכשיו הוא מת.

עומר : הסיבה מתה.

תמי : סבא מת.

תום : הוא מת.

עומר : סבא מת.

תום : סבא מת.

תמיל: סבא מת.

עומר: ס-ב-א-מ-ת.

המחזה מת.

סוף